

ст.10 Напрегнато ръце се **през** ръце протягат, (**към**)

ст. 17 сами **един** за **други** в жажда и притома; (**една** за **друга**)

Различията са симптоматични. Първоначално Яворовият аз говори повече за хората, отколкото за техните сенки. По-късно ограничава пълномощията си до *сенките*, жертвайки повествователната свръхосведоменост. Ранната аграматичност в полза на мъжкото превалиране: *един пред/за други* ни навежда на мисълта, че промяната към *сенки* има явен про-женски *пре-* и под-текст. Замяната на *от* с *на*, както и отказът от **през** в полза на **към**, набляга на фигуративното денатурализиране на стихотворението. И така, можем да заключим, че трите измествания са, първо в посока на равностойност при различие между половете; второто е изтеглянето на текста от конкретиката и феноменалността на наратива към фигуративната еднозначност на една прозрачна алегория, изпълняваща програмата на базовото клише, дублирано във финална поука; третото е повишаването на акциите на сенките спрямо техните източници-оригинали, което обаче не става без съпротивата на такова фигуративно четене, което поставя акцент на реалност върху символа за сметка на алегорията.

Да започнем откъдето според някои е започнало всичко - от мъжа и жената. Равностойността им не будим съмнение: за тях се говори в трето лице множествено число, като за *две*; синекдохичното им уплътняване също е балансирано: *глава се към глава навежда*; *ръце се към ръце протягат*. Личи желание за справяне с езиковите автоматизми на неравноправието, доминирали редакциите. Нещо повече, двете сенки са видени както в тяхната сдвоеност, така и в тяхната самостоятелна обърнатост една към друга.⁸

Тази равнопоставеност на единиците в двойка донякъде изнедава. Не е често явление в литература като българската отпечатъците на мъжкото и женското да се възправят едни пред други в пределна и целенасочена осъразмереност. Свикнали сме културата ни да ни предоставя доказателства за ценностната диспропорция във всяка опозиция. У нас именно абсолютната асиметрия в мъжко-женската двойка я отменя като проблем.

Ала никога равноправието не е като да не поражда грижи. Бързо установилата се алегорическа власт при повишени пълномощия на сенките потушава оригиналите зад завесата, за да прокламира идеологията на двойката, а не на мъжа и жената така като самодос-